

A photograph of a forest with tall, slender trees. A young child in a colorful patterned shirt is crouching on the forest floor, looking at something. The ground is covered in dry leaves and twigs. Sunlight filters through the trees, creating dappled light on the ground.

Snarveier til trivsel

– 150 grønne lunger i Bærum

Naturvernforbundet i Bærum

Et grunnlag for bevaring av grønne lunges

Denne boken viser de fleste eksisterende grønne lungene i Bærum, høsten 2007.

De dokumenterte grønne lungene er både private og kommunale. Hensikten med vårt prosjekt har vært å kartlegge og her presentere hva vi har kartlagt. Det blir opp til politikerne å bestemme om områdene skal bevares eller disponeres til andre formål.

I kartleggingsfasen fikk vi god hjelp av velforeninger i Bærum. Mange av Bærums 46 velforeninger svarte på vår henvendelse. Vi vet at noen av dem ikke svarte fordi de mente at de ikke hadde grønne lunges innen sitt velområde. Styret i Naturvernforbundet i Bærum og to engasjerte medlemmer tok imidlertid for seg de resterende velområdene og registrerte de grønne lungene som fantes der.

Bokens tittel "Snarveier til trivsel – 150 grønne lunges i Bærum" henspeiler på hvor trivselsskapende det er å ha et natur- eller kulturlandskap i sitt nærområde. Og her kan det visuelle – det estetiske – av mange oppfattes som like verdifullt som de biologiske verdiene.

Naturvernforbundet i Bærum håper at bokens innhold vil være en vekker for både befolkningen og politikerne, slik at de grønne lungene kan sikres for ettertiden.

Finn Otto Kvillum

Leder i Naturvernforbundet i Bærum

Innhold

Forord.....	2
Bidragstere	4
Innledning	6
Kartforklaring.....	7

Grønne lunger etter tema

Møteplass – Birkelunden	8
Jordbruk – Store Stabekk gård	10
Strandsone – Sillebauen	12
Friareal – Sleiverud/Skarva.....	14
Lek og utfoldelse – Arnesenga	16
Biologisk mangfold – Engervannsvåtmarken.....	18
Inneklemte grønne lunge og turvei – Leiker'n.....	20
Kulturhistorie – Lysakerelven	22
Skogholt – Åsløkkia.....	24

Grønne lunger i velområdene.....26

Selskabet til **Sandvikens** Vel s. 27, **Jongsåsen** Vel s. 28, **Tanum** Vel/
Vestre Løkeberg Vel s. 29, **Skui** Vel s. 30, **Berger og Rykkinn** Vel/
Presterud Vel/**Krokvollen** Vel/**Løkkeåsen** Vel s. 31, **Bærums Verk** Vel s. 32,
Lommedalen Vel s. 33, **Gjettum** Vel s. 34, **Avløs** Vel s. 35, **Skogfaret** Vel/
Nadderudjordet Vel s. 36, **Haslum** Vel s. 37, **Furubakken** Vel s. 38,
Bekkestua Vel s. 39, **Ekeberg** Vel s. 40, **Løkeberg** Vel s. 41,
Ringstabekk Vel s. 42, **Jar** Vel s. 43, **Nadderud og Vestre Grav** Vel s. 44,
Hosle Vel s. 45, **Hagabråten** Vel/**Østre Grav** Vel s. 46, **Østerås** Vel s. 47,
Eiksmarka Vel s. 48, **Voll** Vel s. 49, **Lysaker** Vel s. 50, **Snarøen** Vel s. 51,
Vestre Stabekk Vel s. 52, **Høvik** Vel s. 53, **Fagerstrand** Vel s. 54,
Høvik Verk Vel s 55, **Solvik og Omegn** Vel s. 56, **Blommenholm** Vel s. 57

Kilder.....	58
Kart med referanser til de grønne lungene.....	59

I redaksjonen:
Wenche Landaas (redaktør), Kari Brodal,
Sunniva Schjetne og Gry Thune Young

Tekst:
Kari Brodal, Finn Otto Kvillum og
Wenche Landaas.

Foto:
Kari Brodal, Tom Ekeli, Zsuzsa Fey, Gunnar Fimland,
Inger-Marie Juul Gulliksen, Morten Heldal Haugerud,
Terje Jacobsen, Finn H. Johnsrud, Wenche Landaas,
Jan Schwencke, Tomas Sydberger, Terje Sørensen
og Dan Young.

Layout: David Keeping
Trykk: Haslum Grafisk

Tusen takk!

Naturvernforbundet i Bærum vil rette en stor takk til Natur- og idrettsforvaltningen i Bærum kommune for økonomisk støtte til prosjektet (LA 21-midler) og en særlig takk til spesialkonsulent Kaia Gunby Berger for hennes hjelpsomhet.

Vi takker også velforeningene som innrapporterte grønne lunger og beskrivelsene av disse.

Dan Young og Terje Jacobsen har vært rause med sin tid og bidratt med mange flotte bilder, og sist, men ikke minst, har Terje Sørensen påtatt seg særlig arbeidskrevende oppgaver gjennom hele prosjektet.

Alt arbeid er gjort på dugnadsbasis, og vi er svært takknemlige overfor alle som har bidratt og gjort denne utgivelsen mulig.

Redaksjonen

Innledning

Bærums grønne lunger har vært og er fortsatt utsatt for et stort utbyggingspress. Bit for bit og gjennom flere tiår er de grønne områdene blitt nedbygd. Sakte, men sikkert er balløkkene, hundremeterskogene og klatretrærne forsvunnet, og brysomme bekker er lagt i rør. Slik blir omgivelsene våre fattigere, men fortsatt finnes det grønne perler som skjulte skatter i våre boligområder.

I lys av denne utviklingen fant Naturvernforbundet i Bærum (NiB) at tiden var inne for å se nærmere på hvilke grønne lunger vi har igjen og hva vi står i fare for å miste. Styret i NiB bestemte seg derfor for å kartlegge gjenværende grønne lunger i boligsonen i Bærum. Våren 2006 påbegynte vi kartleggingsprosjektet, og gjengir i denne boken deler av materialet.

Prosjektgruppen som har ledet arbeidet med å kartlegge og registrere, har bestått av: Finn Otto Kvillum (leder), Kari Brodal, Tom Ekeli, Sunniva Schjetne, Tomas Sydberger og Gry Thune Young.

Vårt formål med boken er å spre kunnskaper om hvilke verdier som ligger i de grønne lungene. – For dette handler om hverdagen vår, om det å gå til skole og jobb, leke ute uten å måtte bli kjørt noe sted, gå en tur i skogen, sykle til et kveldsmøte eller spasere til

nærbutikken for å handle. Det handler om de sosiale, estetiske, psykologiske, fysiske og ikke minst miljøvennlige verdiene.

Hvilke grønne lunger er tatt med i NiBs kartlegging?

NiB har lagt ned et omfattende arbeid med registreringen. Hvert område er befart, kartfestet, fotografert og gitt en beskrivelse. I tillegg er eierforhold og planstatus kartlagt.

Opprinnelig tok prosjektet sikte på å kartlegge de grønne lungene i boligsonen. Etter hvert innså vi at dette med boligsonen var et spørsmål om fortolkning. De fem siste, større gjenværende landbruksområdene i Bærum ligger per definisjon ikke i boligsonen, men alle vet jo at de har sine boligområder. Det beste eksemplet på dette er Lommedalen. Av den grunn omfatter oversikten også enkelte grønne lunger i tre av landbruksområdene.

Grønne lunger som ligger inntil elver samt turveier og deres omgivelser, er bare delvis registrert. Dette skyldes at vi anså det for mindre viktig å rette oppmerksomhet mot disse, fordi vi anså dem for å være forholdsvis godt sikret for fremtiden. Likevel tok vi med de områdene som velforeningene innrapporterte.

Registrering av trær, vel og merke de monumentale, var også en del av prosjektet, men det ble innrapportert kun meget få. Et tre er ingen grønn lunge, men et monumentalt tre kan skape glede og slik sett oppfattes som like verdifullt som en grønn lunge.

Grøntarealene innenfor boligområdet på Rykkinn er ikke med og er et eksempel på at de grønne lungene som presenteres i boken, ikke er å anse som en komplett oversikt over de grønne lungene i Bærum.

Inndeling i temaer og velområder

I første del av boken løfter vi frem noen steder som eksempler på Bærums grønne lunger, hvor et spesielt tema – et særpreg – belyses. Her viser vi den grønne lungen som **møteplass** (Birkelunden), **jordbruksareal** (Store Stabekk gård), **strandsone** (Sillebauen), **friareal** (Sleiverud/Skarva), **arena for lek og utfoldelse** (Arnesenga), **område med rikt biologisk mangfold** (Engervannsvåtmarken), **innklemt grønn lunge og turvei** (Leiker'n), **kulturhistorisk sted** (Lysakerelven) og til slutt **skogholt** (Åsløkklia). Deretter presenteres de grønne lungene fortløpende, samlet innenfor hvert velområde.

Den europeiske landskapskonvensjonen

Norge har forpliktet seg til å følge opp Den europeiske landskapskonvensjonen. Den legger særlig vekt på hverdagslandskapet der folk bor og barn vokser opp. Den fremhever også brukernes medvirkning og landskapets betydning for befolkningen. NiBs kartlegging av grønne lunger er i tråd med konvensjonen. Bærum kommune bør nå sikre arealene for ettertiden for å gi sitt bidrag til å etterleve konvensjonen.

Forpliktelser for et biologisk mangfold

De grønne lungene i Bærum har samlet sett stor verdi for det biologiske mangfoldet. Norge som nasjon, har gjennom FN-konvensjon om biologisk mangfold forpliktet seg til å stanse tapet av dette innen 2010. Kommunene kan ikke fraskrive seg sitt ansvar, noe Bærumspartiene FrP, H, V og Ap bekreftet i valgkampen våren 2007. Samtlige gikk inn for en plan for å ivareta det biologiske mangfoldet i Bærum. Vi venter nå på planen for hvordan dette skal gjennomføres.

Hva skjer videre med de grønne lungene?

Gjennom kommunens kartsystem har vi fått kjennskap til reguleringsplanene eller arealbruken for de enkelte

grønne lungene. Informasjonen tilsier at **60 prosent av de registrerte grønne lungene i teorien er truet av helt eller delvis nedbygging!** At de er truet av nedbygging eller kan bli innsnevret, har vi dessverre mange eksempler på. – Under arbeidet med denne boken forsto vi til fulle hvor raskt endringene skjer rundt oss. Vi opplevde at en av de grønne lungene vi hadde kartlagt, var i ferd med å bli nedbygd da vi kom til stedet for å fotografere den! Den aktuelle grønne lungen var en liten hjørnetomt, et skogholt med prakttrær av varierte arter. Vi vurderte den som estetisk og verdifull.

Vårt bidrag

Med denne boken ønsker vi å skape en større bevissthet om naturområdene og kulturlandskapenes verdi for folks helse og følelse av helhet i tilværelsen. Denne boken er et bidrag fra Naturvernforbundet i Bærum i arbeidet for å oppnå bedre vern av inneklemt naturområder og kulturlandskaper i byggesonen.

– Vi mener det er på tide å revurdere den utbredte oppfatningen om at grønne lunger er "ledige" tomter. For det er de ikke, de er i aktiv bruk, og en ressurs for kommende generasjoner.

Wenche Landaas, redaktør

Hvordan finner jeg den grønne lungen?

Hvis du ønsker å vite hvor en grønn lunge ligger, kan du benytte kartet bakerst i boken. Dette er Bærum kommunes turkart, hvor vi har plottet inn et nummer for hver grønne lunge. Nummeret, sammen med en karthenvising, finner du under bildene i bildetekstene, eventuelt i faktarutene.

Eksempel:

I **Gjønnesskogen** finner man roen. Nedenfor haster bilene forbi. 13.1 – K5

13.1 er nummeret på den grønne lungen. K5 er karthenvisingen.

MØTEPLASS

Birkelunden – møteplass for fest i det grønne

"Ja, vi elsker dette landet", synger vi den 17. mai. - Følger du etter bunadene fra Bjerkelundsveien eller Parksvingen, kommer du opp til den vakre naturparken med gressletter, hvite bjørkestammer og nyutsprunget løv. Scenen som befinner seg i parken, har åsene mot Kolsås og Stein som inspirerende bakgrunnskulisser. Mot øst kan du skimte Nesodden og fjorden. På en dag som denne, den ideelle møteplassen for mengder av forventningsfulle barn og voksne. Det er bare å bli med på festen, smile og prate med kjente og ukjente!

Historien

Bautaen som er reist i Birkelunden står der til minne om Typografenes byggeselskap som i 1900 kjøpte Nedre Nadderud gård. De fikk 580 mål for kr. 105 000! Tomter ble utparsellert – nå kunne drømmen om EGNE HJEM realiseres. I 1939 ble en del av området som nå kalles Birkelunden, solgt til kommunen og lagt ut som naturpark.

En skulptur av en stolt og glad musikanter står i parken for å minne om alle musikkstevnene som har funnet sted her i årenes løp. I gamle dager kunne lokale musikere by på påskemorgenkonsert, hvor

korallmusikk sto på programmet i mange år.

Det tradisjonelle "Blomstertoget" som nå går til Stabekk skole, endte tidligere i Birkelunden hvor det var stor folkefest med dans, konsert av Smågardistene og annen underholdning.

En sjelden og vakker møteplass

Birkelunden er en estetisk nytelse. Nydelige store bjørketrær med innslag av gran og furu er spredt ut over området. Hasselbusker og nyperoser gir variasjon til parken. Ellers slynger stiene seg gjennom hele lunden, innbydende og lett tilgjengelig også for

mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det perfekte sted for å møtes, rusle en tur sammen, trekke frisk luft og beskue trærne!

Birkelunden er det eneste friområdet i stor omkrets. Ikke overraskende brukes parken flittig av barnefamilier, skolebarn og turgåere – hver dag, året rundt.

Velområde: Egne Hjem Vel

Den grønne lungens størrelse: 21,6 mål

Særpreget: Fest- og møteplass med lange tradisjoner. Både historisk, estetisk og biologisk verdi. Parken brukes flittig året rundt, og er godt vedlikeholdt.

Karthenvisning: 6.1 – M4

Statuen er til minne om Birkelundens mange musikkstevner.

JORDBRUK

Store Stabekk gård – en av gårdene som fortsatt er i drift i Bærum.
Halvparten av all dyrket mark i Bærum er nedbygd til andre formål de siste 50 år.

Store Stabekk gård – en oase

Mellom mylderet av veier og ikke langt unna sterkt trafikkerte E18, finner du Store Stabekk gård. Her smiler landskapet mot oss, for her, langs Gamle Drammensvei mellom Høvik og Stabekk, ligger den velholdte gården. Det er Mona og Sven Haaverstad, fjerde generasjons gårdbrukere i samme familie, som driver gården. Her er det tradisjoner som teller, og trolig har det vært gårdsdrift på stedet helt tilbake til vikingtiden, og muligens lenger. Jorden er fruktbar og lettdyrket. En virkelig oase i Bærums boligsone.

I løpet av de siste 50 årene er det samlede jordbruksarealet i Bærum redusert til det halve, fra ca. 34.000 til 17.000 dekar (2005). I samme periode er befolkningen i Bærum mer enn fordoblet fra 50.000 til litt over 100.000.

Dessverre blir Store Stabekk gård som en ensom svale å regne, for gårdene Ballerud, Skallum og Gjønnnes blir nå gradvis åsted for nye boliger og idrettsanlegg. Godt er det da å vite at familien Haaverstad tenker langsiktig for gården; både nåværende og neste generasjon i familien føler et ansvar for å videreføre tidligere generasjoners innsats.

Arealer til landbruk – eller boliger?

Som en forstad til Oslo, blir det uvilkårlig et sterkt press på lett tilgjengelige tomter til boliger og

Store Stabekk har stor opplevelsesverdi for befolkningen i Østre Bærum

næringsvirksomhet, og deretter naturligvis til veier, idrettsanlegg, sykehjem, barnehager og annen infrastruktur. Forandringene som følger av presset og de beslutninger som fattes, skjer ikke sjelden ved at dyrket mark omdisponeres. Når vi vet at de dyrkede arealene langs Oslofjorden er blant de beste i Norge med hensyn til matkornproduksjon, blir nedbyggingen problematisk. – Og selv om landbruksnæringen i Bærum er beskjedent i antall årsverk, har den stor betydning for vår matvaresikkerhet, og for at kulturlandskapet kan ivaretas.

Matvaresikkerhet i dag og i morgen

Det meldes om at nivåene i kornlagrene i 2007, på verdensbasis, ikke har vært lavere siden 1973. Mye regn og tørke har gitt dårlige avlinger. Har vi grunn til å føle oss trygge når det gjelder matvaresituasjonen, og se på en videre nedbygging av landbruksarealer som en naturlig utvikling? Eller bør vi støtte opp om drift av gårder gjennom ulike tiltak som ivaretar landbrukets og – til syvende og sist – våre interesser?

Velområde: Høvik Vel

Den grønne lungens størrelse: 168 mål

Særpreget: Tradisjonsrik gårdsdrift på 135 mål dyrket mark, kornproduksjon på ca. 50–60 tonn årlig. Restaurerte bygninger, 12 registrerte kulturminner. Stor estetisk betydning.

Karthenvisning: 20.4 – L6

STRANDSØNE

Berget består bl.a. av løse leirskifte og knollekalk

Velområde: Langodden Vel

Den grønne lungens størrelse: ca. 34 mål

Særpreget: Godt klima, kalkrike strandberg, rik flora, sjeldne planter og insekter med arter som er truet eller fredet. Viktig biologisk område som er truet av utbyggingen.

Kartreferanse: 26.1 – N9

Strandvortemelk

Sillebauen – en perle i indre Oslofjord

Bærum er fra naturens side forsynt med en lang kystlinje – til glede for alle som vil oppleve miljøet ved sjøen. Når vi sier Fornebu, tenker du kanskje mest på den gamle flyplassen, eller på alle de flotte boligene som nå er under oppføring. Noen er også kjent med at det er et yrende og fantastisk fugleliv på Fornebu. Men visste du at det ennå finnes urørt natur på Fornebu, som her på Sillebauen på Langodden?

På oppdagelsesferd

Det er et særpreget og vakkert landskap som åpner seg for oss når vi en høstdag følger stien fra Langoddveien helt ut på pynten. Sjøen, de ruglete bergene, mange treslag og busker. Så mye siv! Takrør, heter det visst. Stien går videre opp en liten kløft, omkranset

Dragehodeplanten er fredet.

av busker. Her må det være morsomt for barn å leke. Oppå kollen ser vi utover Hundsund. Blomstringen er over, men vi ser på bladene og gjetter hvilke blomster som finnes her om sommeren. Sillebauen er vakker. Vi får lyst til å komme tilbake ved St. Hans-tider når nyperosene blomstrer. – Det er ikke rart at elever og lærere fra Snarøya skole, som befinner seg i gangavstand fra Sillebauen, i en årrekke har besøkt stedet for å studere trær, busker og blomster. Og stubbetrollet som også titter frem. For ikke å glemme fuglene de kan titte på. Her er sivspurv, stillits, gravand, kvinand, myrsnipe, brushane og rødstilk. Så mange rare navn! Og så mange mektige inntrykk.

Dragehodeplanten, en fredet art

Det helt spesielle for Fornebu og Sillebauen, er geologien og kystklimaet. I denne uberørte kystnaturen trives den blå dragehodeblomsten godt, for her er akkurat passende temperaturer og et egnet jordsmonn.

Nå er planten fredet. I Sillebauen finner du mange andre planter også, som fagerklokke, blodstorknebb, nakkebær, markjordbær, bergknapp, knollmjødurt, strandvortemelk og natt-og-dag. Floraen er rik og sjelden.

For å ta vare på disse verdiene, kreves det god innsikt og planlegging. Det meste av Fornebu-landet vil i perioden 2007 til 2020 forvandles til en liten by med 40 000 mennesker som skal bo og arbeide her. Dragehodeblomsten og andre sjeldne og truede arter, trenger hjelp for å overleve en slik omveltning.

Fremmede planter – en trussel

Nyplanting er ingen spøk. Deler av Fornebu-landet er nå (2007) nyplantet, i kontrast til Sillebauen med sin opprinnelige kystnatur. Bringer man inn fremmede og biologisk sett uønskede planter, kan dette føre til at disse utkonkurrerer norske blomsterarter og blir en trussel mot det biologiske mangfoldet.

Turvei fra Skarva i naturlige omgivelser.

Sleiverud/Skarva Friområde i godt planlagt boligområde

Det er ikke spesielt langt til marka for dem som bor på Sleiverud og Skarva, men du verden hvor godt det likevel er å ha et friområde i nærheten. Planleggerne gjorde en god jobb da de planla boligområdene på Sleiverud og Skarva.

Mellom stedene ligger et skogbelte, en aldri så liten hundremeterskog, og her er turvei, parkanlegg og ballplass. Om vi tøyer dette friområdet ned til Ormekollen ovenfor Vertshuset på Bærums Verk, kan kveldsturen gjøres enda lengre i det fri. Et ubetalelig gode for befolkningen!

Sleiverud var i sin tid husmannsplass under Bærums Verk. Fjøset og våningshuset står der ennå som en fredet plett. Det sies at gamle Sleiverud var så velholdt at mor Sleiveruds nypussede kaffekjele "skein som morrasola over Steinshøgda". I naboskapet til de ærverdige gamle bygningene er det bygget et hus med eksperimentell arkitektur. Det ble oppført som en av flere typer "fremtidsboliger" i Sleiverud-området i

forbindelse med utstillingen "Bolig for fremtiden" i 1987.

Boligfeltet på Skarva har en noe uvanlig forhistorie. Den tidligere eieren av området insisterte på at boligene som skulle bygges der, skulle forbeholdes lommedølinger. Og slik ble det, men vi antar at lommedalsmiljøet på Skarva er blitt noe "tynnet ut" etter hvert.

Befolkningsutvikling og boligpolitikk

Det er hele seks boligfelter rundt handelsstedet Bærums Verk: Øvre og Nedre Toppenhaug, Helset, Gullhaug og altså Sleiverud og Skarva. Til sammen har disse områdene en befolkning på ca. 8 000. Det er bare ett boligområde i Bærum som har en større befolkning (foreløpig) og det er Rykkinn med sine vel 9 000 innbyggere. **Boligfeltene rundt Bærums Verk og Rykkinn-feltet er unike i den forstand at de ble bygget opp fra bunnen av etter helhetlige planer, likeså Eiksmarka i Østre Bærum. Ikke bare infrastrukturen, men også grønne lunger og korridorer ble lagt inn.**

I 1945 bodde det ca. 33 000 mennesker i Bærum. I 2007 er tallet ca. 107 000, og prognosene tilsier

Utforming av en grøntstruktur er viktig ved all boligbygging.

ca. 130 000 i 2020. Rådmann Halmrast uttrykte på 50-tallet at "Den alminnelige oppfatning er nok den at Bærum kommune har ført en mer liberal tomtepolitikk enn Oslo...".

Den liberale tomtepolitikken har betydd nokså fritt frem for bygging på dyrket mark. Siden midt på 50-tallet er jordbruksarealet i Bærum redusert fra omtrent 33 000 til 17 000 mål. Ellers har veldig mye av boligbyggingen vært preget av en bit-for-bit-utbygging, hvor små, men verdifulle hundremeterskoger og åpne sletter, som vi finner på Sleiverud/Skarva, er forsvunnet under byggingen, eller ikke tatt hensyn til under planleggingen. Resultatet ser vi i deler av Østre Bærums boligsone. Grensen er her nådd for fortetting hvis man samtidig ønsker å opprettholde de helsekvalitetene som ligger i nære friluftsområder.

Velområde: Lommedalen Vel og Bærums Verk Vel
Den grønne lungens størrelse: ca. 40 mål
Særpreget: Mest barskog, et parkanlegg og en ballplass.
 Turvei.
Karthenvisning: 27.1 – F1

LEK OG UTFOLDELSE

Bakken er bygget av ungene selv. Klar for nestemann!

Arnesenga på Skui – liv og røre rett bort på sletta

Nedenfor den bratte og buskete bakken fra Horniveien, åpner det seg en gresslette stor nok for en 60-meter hvis du vil. To fotballmål er plassert på gresset, hvor fotarbeid innøves og lagspillet prøves. For de minste er det klatrestativ å bryne seg på, eller husker som får håret til å flagre i vinden! Om sommeren er det ganske enkelt hyggelige sammenkomster her, for store og små.

Leke, løpe, hoppe...

Alle holder pusten når rådyrene trekker forbi, i de høye buskene borti skogholtet ved bakken. Rådyrene kommer igjen og igjen, her føler de seg trygge. Så du dem, var de ikke fine?

Etter snøfall på vinterstid er både gutter og jenter i gang med å bygge sin lille hoppbakke – rett borti skråningen, som er flombelyst. Her stod "Grana" tidligere, den største av Arnesenga-hoppbakkene. Fartsstillaset ble borte for 30 år siden, men et naturlig ovarenn med det gamle unnarenn gir utfordringer.

Det går så det suser, enten med ski på beina og hopp på bruskasser, eller med et akebrett under rumpa! Den legendariske Skuibakken, som i en periode var Norges største hoppbakke, befinner seg et par kilometer unna. Bakken har ikke vært i bruk de siste ti årene, men nå planlegges det liv i den igjen.

I en krans rundt Arnesenga ligger hvit- og blåmalte rekkehus; her er det bare å åpne dørene og slippe barna ut for å leke, løpe, rulle seg i løvet, sende ballen til værs. Når snøen har lagt seg, legger noen forventningsfullt ut på sin første "milelange" skitur – over hele

Brus og kaker etter hoppingen er en del av moroa.

I svevet i "Grana" på Arnesenga.

jordet. – Alt dette, på den 10 mål store grønne lungen på Skui.

Hvor viktig er en slik plass?

I nabolaget vet de nok å verdsette sin grønne og allsidige lunge. Et utmerket sted for uorganisert lek og fysisk utfoldelse, som ikke krever bilkjøring for at ungene skal være ute og i bevegelse. Myndighetene, både nasjonale og lokale, er også kjent med alle fordelene. I Bærums kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2007–2010 heter det: *Beboerne*

bør ha kort vei, helst gå- eller sykkelavstand til nærmiljøets grøntområder, lekeplasser og idrettsanlegg. Dette vil fremme fysisk aktivitet, øke muligheten for sosiale relasjoner og gi positive virkninger på miljøet.

Dette var i plandokumentet. Tanken er god, men er viljen sterk nok stilt overfor utbyggingskreftene, som ofte vinner frem med sitt på bekostning av grønne lunger? Paradoksalt nok krymper de grønne lungene nærmest i takt med at vi får økt kunnskap om hvor viktige de er, både for helse og trivsel. Er det en slik utvikling vi ønsker?

Velområde: Skui Vel

Den grønne lungens størrelse: 10 mål

Særpreg: Slette med lekestativ og fotballmål, bakke og løvskog med rådyrtrekk.

Karthenvisning: 39.1 – D5

Engervannsvåtmarken – tett på Sandvika by

Veier, boliger, forretninger... det myldrer av biler og folk i Sandvika by. Byen vokser, veier slynger seg inn og ut av bykjernen, jernbanen utvider med flere spor, boligkomplekser skyter i været... Her er tempo og liv, virksomheter og aktive mennesker på vei til og fra sine gjøremål.

I og langs Engervannet, det langstrakte våte element nord-øst for bykjernen, finner du også mye liv. Det yrer, det myldrer, det er mangfoldig. Ikke av mennesker, men fugler, planter og dyr. – Steng av for

byen, trå forsiktig inn i sivet, vær stille og vent... Se den smekre, hvite knoppsvanen som glir grasiøst over vannet. Svanen er ikke alene, mange fugler hekker eller raster i Engervannets fuktige kantsoner, ikke minst menneskeskye fugler som hegre og gravand. Og rådyrene, så utrolig vakre og sårbare, de smetter inn i sivet og kan skjule seg.

– Løfter du blikket, ser du gråor, alm og ask. Aske-trærne trenger nettopp dette jordsmonnet for å slå rot og vokse.

Det er en gave å finne så rik flora og fauna kun et stenkast fra et av landets mest folketette områder. Balansen i økosystemet er imidlertid skjør og trues stadig av menneskers inngrep.

Hvis vi vil, kan vi beholde et rikt biologisk mangfold i Bærum, og dermed bidra til landets forpliktelser. Det betyr stort sett et vi mennesker skal trå varsomt og la de små og umælende få være i fred.

Grønn sammenheng

Øverlandsvassdraget som Engervannet er en del av, utgjør en nesten sammenhengende grønn stripe fra sjøen til Bærumsmarka. Dette er fint for oss mennesker som kan benytte området til rekreasjon, men også for planter, fugler og dyr som får et sted å være og leve. Det er viktig at de grønne områdene henger sammen, og at de er store nok. Slik kan dyr og planter av samme art holde kontakten med hverandre og formere seg.

Knoppsvane

Neslesnyltetråd trives best i våtmarksmiljø

Tursti rundt vannet?

Kommunen ønsker å anlegge en tursti rundt Engervannet. Hyggelig for folk som vil ut på tur, men svært ødeleggende for dyr, fugler og planter som lever her. En sti i dette særegne naturområdet, vil få store, negative følger, sier den naturfaglige ekspertise.

Biologisk mangfold

Norge har undertegnet en viktig internasjonal konvensjon om bevaring av det biologiske mangfoldet. Bærum har fra naturens side, med sitt gode klima og sin kalkrike grunn, et svært godt utgangspunkt for et rikt biologisk mangfold. Når det gjelder blomster og planter, har kommunen kanskje den rikeste floraen i

landet. Menneskers nedbygging er en av de største truslene mot arts mangfoldet. Hvordan skal denne natur- og landskapsarven forvaltes best mulig i en kommune med et stort utbyggingspress?

Velområde: Vestre Løkeberg Vel

Den grønne lungens størrelse: ca. 30 mål

Særpre: Verdifullt våtmarksområde. Rik edelløvskog, viktig biologisk område.

Området berøres sterkt av jernbaneutbyggingen (2007).

Karthenvisning: 43.2 – 17

INNEKLEMT GRØNN LUNGE

En liten slette er alt som skal til.
Trivsel i nærmiljøet.

Leiker'n

Ingen kan ta feil av hva man gjør på Leiker'n, på det tidligere Hansejordet, nordøst for Stabekk. En godt nedslitt gressbakke mellom to fotballmål vitner om at stedet er i flittig bruk. Denne litt bortgjemte plassen, nesten skjult mellom boligene og trærne omkring, er på mange måter en typisk grønn lunge i Bærum.

Tidligere hørte stedet til Østre Stabekk gård, som ble utparsellert til boliger. Slik gikk det med veldig

mange gårder i Bærum, som tidligere var en stor og fruktbar jordbrukskommune. Innimellom hus og veier som i dag setter sitt preg på kommunen, ble slike små plasser av og til spart. Leiker'n er bare fire mål stor, men tenk hva den betyr for trivsel og miljø!

Ut på tur, aldri sur!

En sti krysser Leiker'n, fra Clausenbakken til Njålsvei, og er en del av turveinettet i Bærum (turvei K1). Er du riktig sprekk, legger du søndagsturen om Leiker'n. Du kan bruke vedlagte turkart for å orientere deg.

– Start helt ytterst på stien fra Storøya på Fornebu(!), spaser langs Oksenøyveien, hold pusten mens du krysser under E18. Beveg deg så mot Nyveien i retning Mariakirken på Stabekk, og ta fatt på den bratte, lange trappen oppover! Dette er god trim. Klarer du hele trappen er belønningen den flotte utsikten, gjerne fra Utsiktsveien. Når du har fått pusten igjen, rusler du nedover Clausenbakken. Tampen brenner nå! Kikk til høyre like etter Kyrres vei, der er stien inn til Leiker'n. Godt skjult for den som ikke vet, men med turkartet går man seg ikke vill. Og best av alt: man

TURVEI

Hele familien på tur i en av de sjeldne grønne lungene i Østre Bærum.

opplever nye steder i Bærum.

– Så videre gjennom Leiker'n og ut på andre siden, hvor Njålveien fører deg inn på snarveier til Tjersrud. Veien går ut og opp og bort og ned. Du kan fortsette nordover helt til du ser tretoppene i marka.

Turveier og stier

Turveiene i Bærum er viktige ferdselsårer for gående og syklende, og er selve ryggraden i kommunens grøntstruktur. Turveier og stier kan også være snarveier. Snarveier har stor betydning for barn og voksne,

når de skal raskt og trygt frem i det daglige. De er ikke minst viktige for at folk skal la bilen stå igjen hjemme. Hvis snarveiene eller turveiene stenges eller privatiseres slik at denne muligheten forsvinner, har vi gjort oss selv en bjørnetjeneste. Også stiene bør beskyttes gjennom regulering, for de er miljøvennlige ferdselsårer.

I Bærum finnes 17 hovedturveier i byggesonen, og én av dem krysser altså Leiker'n.

Velområde: Vestre Stabekk Vel

Den grønne lungens størrelse: 4,1 mål

Særpreget: Inneklemt grønn lunge i boligområde. Brukes til uorganisert lek og organisert fotballtrening. Stor verdi for helse og trivsel. Turvei krysser området.

Karthenvisning: 44.1 – N5

Fra Lysaker til Bogstadvannet er høydeforskjellen 145 meter. Fra utkikkspunktet langs turstien lar vi oss trollebinde av fossen og vannmassene.

KULTURHISTORIE

Lysakerelven – dramatisk og historisk

I grenselandet mot Oslo og nesten bortgjemt i Bærums bølgende marker og åser, blir det brått dramatisk der Lysakerelven skjærer gjennom terrenget og gir vei for fossefall og stupbratte skrenter.

Du kan følge elven langs smale, viltre stier fra Grini Mølle på Eiksmarka, helt ned til munningen i Lysaker-

fjorden. Rekkverk er satt opp, så hold deg fast, for her er det bratt!

Lysakerelven byr på flotte fossefall som kan ta pusten fra noen og enhver. Synet av vannmassene som kaster seg nedover, fossenes øredøvende buldring når vannstanden går høy, men også stille kulper og trolske bakevjer mot steile, mosegrønne kampesteiner. Vi kunne et øyeblikk forledes til å tro at vi befant oss på Vestlandet! Rundt elven trår trærne

beskyttende til, danner den fargerike rammen, en mykere helhet.

Fossekraften

Langs Lysakerelven finner vi rester etter historien om livet som var, hvor elven var energikilden. Kverner, møller, sager, elektrisitetsverk og fabrikker ble naturlig nok bygget langs elven, som sørget for kraft til virksomhetene. Det skal ha stått kverner langs elven

Arbeiderboligen "Verket" står den dag i dag og huset arbeiderne på Grini teglverk, som produserte mur- og takstein. Teglverket ble anlagt omkring 1790 av Peder Anker, og nedlagt i 1902.

allerede på 1100-tallet, og muligens før. Nåværende sagbruk i drift på vestsiden av Bogstadvannet minner oss om en århundrelang tradisjon langs Lysakerelven.

Historiske Bærum

Bærum er rik på kulturskatter. Gamle kirker med særegen, harmonisk arkitektur, nostalgiske broer, tradisjonsrike gårdsmiljøer, fredede veier, kullmiler fra fordums trekullproduksjon, helleristninger, grav-

hauger, rester av jern- og sagbruk og mye, mye mer. Noen er fredede kulturminner og noen har spesiell høy verneverdi, sagt på fagspråket. Et kulturminne i et helhetlig kulturmiljø er særdeles bevaringsverdig. Men hvor høyt verdsetter vi kulturminnet og -miljøet, når plassen er ønsket til andre og gode formål som veier, boliger, en skole eller en fotballbane? Hvor mye vektlegges historien og kulturminnet når verdivalget skal tas?

Energi trengs til all virksomhet. Kornmøllen Grini Mølle var i drift fra 1876 til 1904 og nyttet kraften fra fossefallet. I 1914 ble det anlagt en privat kraftstasjon her ved Grini.

Velområde: Eiksmarka Vel, Voll Vel og Lysaker Vel

Den grønne lungens størrelse: ca. 250 mål

Særpreget: Rik på kulturminner. Urørt og artsrik skog med 27 sjeldne og truede arter av planter, sopp, insekter og fugl. Område brukt til bading, fisking, turgåing og jogging, rekreasjon. Utsyn mot fossefall. Forbinder Lysakerfjorden med Bogstadvannet og marka.

Karthenvisning: 45.1 – P1–P5

SKOGHOLT

Maurtuen bygges av strå, pinner og barnåler, som arbeiderne sleper hjem.

Åsløkklia – et blåveissted

Tenk tilbake til barndommen din. Hva husker du best? Hadde du "din egen skog"? Var det skoleveien din? Du så kanskje rådyr på stien eller en murtue på sydsiden av en trestamme. Om våren fant du kan hende blåveis og hver dag så du småfuglene som fløy mellom tretoppene. Du husker furutreet som var så høyt at du ble svimmel av å bøye deg så mye bakover for å se opp i toppen. Flere ganger hørte du den morsomme lyden fra hakkespetten som hakket rasende fort og rytmisk i en trestamme. Hvis du gikk forsiktig og sto stille, kunne du se en fugl i svart, hvitt og rødt. En flagg-

spett. I mai kunne du plukke liljekonvall. De luktet godt. Når skolen begynte igjen om høsten, hadde liljekonvallene fått oransje bær. Du visste at de var giftige.

Slik var det kanskje i din barndom. Alt dette kan du fortsatt oppleve i skogholtene, som her inntil Åsløkklia, hvor alt er som før. Ingen hus er bygget i den lille skogen ennå, men dessverre er det planer om utbygging. – Det hender rett som det er at vi knapt legger merke til skogholtene vi passerer i vårt nærmiljø. Ved første blick ser de kanskje heller ikke så innbydende ut? Trær og busker står tett, og greinene stikker ut på kryss og tvers. Men la deg ikke skremme, for skogholtet kan åpne seg, det gjelder bare å titte inn!

Hvis du bor i nærheten av et skogholt, kan du ta med deg et barn og gå en liten tur inn i skogen, sette deg på en stubbe og fortelle eventyr om reven og bjørnen. Det er også mye spennende for barn å finne på bakken: hasselnøtter, eikenøtter, kongler, barkebiter og sneglehus. Det lukter godt i skogen om høsten. Ta med kakao og en kikkert for å se hvilke småfugler som flyr mellom tretoppene. Et hvitt laken er også morsomt. Det kan man legge under trærne, riste på stammen og så studere alle insektene som faller ned på lakenet. Selv om skogholtet er lite, er det mange treslag å undersøke: alm, lønn, bjørk, ask, hassel, rogn, asp, eik, lind, selje, gran og furu.

Åsløkkia, en fin hundremeterskog i nærmiljøet.

Skogholtene

Det finnes mange slike skogholt i Bærum. Kanskje ser noen av dem ubetydelige ut ved første øyekast. - Små hjørner, kroker og knauser med trær som strekker seg mot lyset. Vakre furukroner, hvite bjørkestammer og hjerteformede lindeblader. Insekter, blomster og fugler, som du kan oppdage og oppleve, og som er en del av naturens kretsløp. Og årstidenes farger som trærne viser deg, og som du kan se rett fra vinduet i huset ditt! Slik er en ekte hundremeterskog, som vi trenger og vil ta vare på.

Velområde: Øvre Slepends Vel
Den grønne lungens størrelse: ca. 9 mål
Særpre: Mengder av blåveis, blandingskog.
Karthenvisning: 49.1 – F10

Furu, urtreet i Norge, tåler frost og tørke, har dypt rotsystem og liker lys.

Grønne lunger i velområdene

Har du en grønn lunge i din umiddelbare nærhet? Et lite skogholt, en bit av en tursti, et jorde eller kanskje rett og slett et kjempestort og gammelt tre, som myker opp blant asfalt og bygninger?

Naturvernforbundet i Bærum har funnet frem til 150 viktige grønne lunger i Bærum, som vi på de neste sidene vil vise deg – i form av en bildekavalkade. Disse naturstedene er her samlet innenfor hvert vel. Ved å bruke kartet bakerst i boken, kan du lett finne ut hvor de befinner seg.

Det finnes fortsatt grønne lunger igjen i Bærum, men de krymper i både antall og omfang. Naturvernforbundet i Bærum mener denne utviklingen er svært uheldig fordi vi samtidig mister *de viktige verdiene* ved naturområdene og kulturlandskapene. Verdiene vi snakker om, er arts mangfoldet og muligheten til rekreasjon, estetiske opplevelser, god fysisk og psykisk helse, og ikke minst rene omgivelser.

Kjørbo. Idyll ved sjøkanten. 37.1 — H9

Kjørbo Magasinleir. Leieren er nedlagt. Skogen ovenfor er registrert som viktig biologisk område. 37.2 — G9

Kjærbotangen (Limtomta). Fredelig å gå gjennom Limtomta til og fra Sandvika. Da kan du også få et blick av Sandvikselven. 37.3 — H8

Leif Larsens vei /Løkkeåsveien. Måtte treet få stå i fred! 37.4 — H8

Hamangskogen nedenfor sykehuset er litt av en hundremeterskog. Er registrert som viktig biologisk område. 37.5 — G8

Brynsveien/Thommesens vei. Skogen i skråningen består av mange prektige varmekjære trær. Er registrert som viktig biologisk område. 37.6 — G8

Valler skole. Skolen er bygget i funksjonalistisk stil og tar seg ekstra godt ut med det grønne foran. 37.7 — H7

Ing. Hoels vei/Emil Stangs vei. Skogen bak barna kalles lokalt for Heitmannåsen. Den domineres av høye, flotte bjørker. 37.8 — H7

Gjettumstien. Del av stien går langs en skog som lokalt kalles Heitmannskogen. Det er en liten hoppbakke der. 37.9 — H7

Lindelia/Vallerveien. I skogholtet er det mye blåveis og hvitveis om våren. 37.10 — H6

Solbergåsen. En av de mange nordøst-gående åsene i Bærum, denne relativt uberørt. Solbergbakens unnarenn foran. 37.11 — I6

Solbergbekken. Mange fuglearter trives godt i dette fuktige området like inntil Solbergveien. 37.12 — I7

Solbergveien/Spesialsykehuset for epilepsi. En skal lete lenge for å finne en skog som svarer bedre til betegnelsen hundremeterskog! Kalles Solbergskogen. 37.13 — I7

JONGSÅSEN VEL

Solhaugveien nederst. Tidligere lekeplass som kanskje kan bli tatt i bruk igjen? 23.1 – G9

Jong søndre. Idyll på hestejordet. Hundejordet og akebakke lenger bak. 23.2 – G9

Ved Jongskollen. Skogbeltet nedenfor parken er registrert som viktig biologisk område. 23.3 – G9

Jongssvingen/Solhaugveien. Trivelig lekeplass på hjørnet. 23.4 – G9

Måneveien Sameie. Hundremeterskog for store og små, mellom barnehagen og boligblokken i Måneveien. 23.5 – G9

TANUM VEL

Juterudveien/Åsløkkstien. Et område med rikt biologisk mangfold. 42.1 – F10

Jardarkollen. Hoppbakke i nærmiljøet. 42.2 – F10

Granåsen. En sti går gjennom denne hundremeterskogen. 42.3 – E10

Staversletta. Her er ikke bare en ballslette, men også en skog til glede for mennesker og dyr. 42.4 – D9

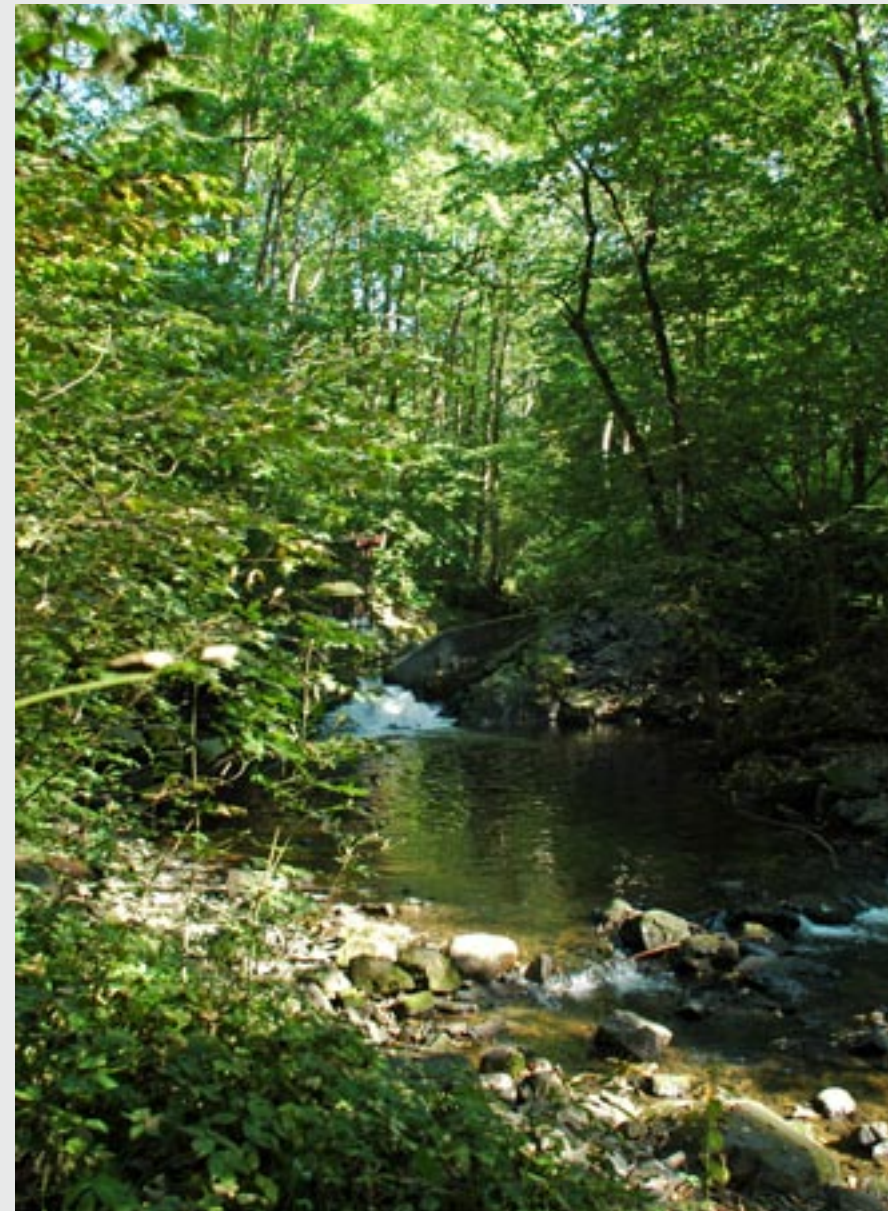

Tanumskogen. Historisk vei krysser nordre del av skogen. 42.5 – E9

Jong vestre og østre, Bjørnegård og Emma Hjort. Et betydelig skogområde med noe beitemark som strekker seg ned til Sandvikselven. 42.6 – F8

VESTRE LØKEBERG VEL

Blomsterkroken/Øverlandselven. Her spretter sjøørreten om høsten. 43.1 – J6

Kveise/Skui søndre. Gårdene sett på avstand. Noe av jordveien og hele skogbeltet nedenfor gårdstunene kan bli boligfelt. 39.10 – C5

Bjørumdalen. Inngangsportal til Kjaglidalen naturreservat. Antatt mange rødlistearter også i Bjørumdalen. 39.5 – A3

Holma/Gata. Langs turveien kan du oppleve frodig løvskog. Er registrert som et viktig biologisk område. 39.9 – D5

Welletsbogen. Skog og turveikorridor som har noe trolsk over seg. 39.3 – C7

Frognerhagan. Viktig viltbiotop og i seg selv et lite økosystem. 39.6 – C3

Frogner vestre. Moreneryggen mellom husrekken og jordene til Frogner vestre henger sammen med moreneryggen fra Jutulstua. 39.8 – C4

Tåjekroken/Gml. Jarenvei. Skogbelte mellom bebyggelse og Sandgårdenes kulturlandskap. 39.4 – B4

Jutulstua. Morenerygg bak stua og Jutulbanen med rik vegetasjon og tilholdssted for rådyr og fasan. Registrert som viktig biologisk område. 39.7 – B4

Sti Horniveien/Ståviveien. Registrert gammel snarvei som er i ferd med å bli privatisert. 39.2 – D6

BERGER OG RYKKINN VEL

Eineåsen. Skattet skogområde for Rykkinn-befolkningen. 3.1 – D3

PRESTERUD VEL

Gjønnesjordet. Praktfullt gårdstun omgitt av dyrket mark. 35.1 – L5

KROKVOLLEN VEL

Krokvollparken. Godt å springe om kapp med løvet på en gresslette med både lekeapparater og fotballbane. 25.1 – M6

LØKKEÅSEN VEL

Løkkeåsen. Turområde med storslått utsikt. Er registrert som viktig biologisk område med rødlistearter. 30.1 – H8

BÆRUMS VERK VEL

Belsetveien/Gommerudveien. Akebakken venter på vinteren. 5.3 – E4

Øvre/Nedre Toppenhaug. Vår på toppen. 5.4 – G2

Bærums Verk. Mange har gått opp gamlevegen til Gullhaug og Skarva. 5.2 – F2

Spikerbruksfallet/Glitredammen. Idyllisk og historisk friområde med stor biologisk verdi. 5.1 – F3

Helsetjordet. Kveldsstemming ved Helsetjordet. 5.5 – G1

LOMMEDALEN VEL

En dansk undersøkelse viser at de viktigste årsakene til å oppholde seg i grønne områder, er å nyte omgivelsene, naturens lyder og lukter, være i kontakt med naturen.

Solberg gård. Skråningen med vegetasjon mellom Lommedalsveien og Solberg gård er et hyggelig innslag på turen gjennom Lommedalen. 27.2 – E1

Emilie Haugs vei/Slalåmveien. Elever på Lommedalen skole besøker ofte skogen mellom disse veiene og åsen ovenfor Trulsrud øvre. 27.3 – B2

Solhaug. Skogteig ved forsamlingslokalet. 27.5 – B1

Sagåsen nedenfor Johnsrud øvre. Sagåsen ligger der så fredelig. 27.4 – B1

GJETTUM VEL

Helgerudstien. På vei til sykehuset langs sykehuskogen. 14.3— G7

“Sykehuskogen” på Gjettum er en lise for de psykiatriske pasientene. 14.6 — H7

Dønskitoppen. Fra Dønskiblokkene går man rett ut i naturen. 14.1 — F7

Dønskistien. På fottur en hvit vinterdag. 14.4 — G7

Tokkeveien. Heldig barnehage med hundremeterskog som nærmeste nabo. 14.2 — G7

Gjettumstien/Bærumsveien. På stien opp til Søndre Gjettum kan du beundre blåveisen om våren. 14.7 — H6

AVLØS VEL

Avløs gård. Noe fint å kaste øynene på for travle trafikanter på Bærumsveien. Gården har også et registert kulturminne. 1.1 — J6

Vallerkroken. Vernet fossilforekomst og hundremeterskog. 1.2 — I6

Nes Søndre. Regnes i arealforvaltningen som et inneklemt landbruksområde! 1.3 — J5

SKOGFARET VEL

Avløsjordet. Åpent landskap med Skaugumåsen i bakgrunnen. 38.1. – J6

Sørhalla. Lekegapahuk i hundremeterskogen. 38.2 – J6

Skogfaret/Øverlandselven. Bekkeblom ved elven. 38.3 – J6

NADDERUDJORDET VEL

Turvei J1/Hans Burums vei. Unge gutter finner utfordringer i terrenget ved idrettsgymnaset. 33.1 – M4

HASLUM VEL

Bjørnemyrsveien/Bjørnekollen. Disse kulissene gir ro og konsentrasjon til sportslige prestasjoner på Haslumbanen. 17.1 – K5

Ved Haslumbanen. Skjermende skogbelte mellom idrettsanlegget og trafikken på Bærumsveien. 17.2 – K5

Ved Åsterud leder turstien langs Øverlandselven oss inn i nærskogen. 17.3 – J4

FURUBAKKEN VEL

Furulia. Undring blant høye trær i "Trollskogen". 13.5 – K4

I Gjønnesskogen finner man roen. Nedenfor haster bilene forbi. 13.1 – K5

Tvetermyra. Kommunen bør kjøpe og sette i stand området til uorganisert idrett. 13.2 – K5

Ørneveien/Hosleveien. En grønn oase med "park" og tett skog hvor småfuglene trives. 13.3 – L4

Furulia nær Gml. Ringeriksvei. Tankene stimuleres av åpne rom. 13.4 – L4

Tvetermyra. Vår og yrende fugleliv i nærskogen. Vi tar en sykkelturn! 13.6 – K5

BEKKESTUA VEL

“Vi leker starwars og så leker vi mysteriet på Ballerud og da leker vi i bursdagen til Anders. Mysteriet på Ballerud er mest spennende, og så er det bra å leke gjemsel. Vi går og spionerer på dem som er der. Det er litt mistenkelig.”

Sindre, 9 år

Bekkemyr. Vil være ypperlig som friområde for Bekkestuas befolkning. 2.1 – L5

“Vi går naturstien med SFO, da går vi rundt og ser etter fuglekasser og sjeldne blomster. Vi går gjennom skogen. Jeg har sett fuglereder og fugleegg og den rosa blomsten som er veldig pen og veldig giftig og veldig sjelden.”

Sindre, 9 år

Gjønnes/Søråsen/Ballerud. En natursti går gjennom et sammenhengende grøntområde fra Bærumsveien til Ballerud. 2.2 – L6

Fuglerede ved naturstien. 2.2 – L6

Høvikveien/Gjønnesveien/Kleivveien. En typisk hundremeterskog omkranset av boliger. 9.1 – L6

Caroline Øverlands vei/Ekebergveien. Naturpark med ballplass, også kalt Ekebergparken. 9.2 – K6

“Å gi fra seg førerkortet ble enda et skritt inn i alderdommen, jeg skal si deg det er mange tunge stunder ved å bli gammel... Jeg har ikke vært i mitt elskede Marka på lenge. Heldigvis har jeg oppdaget grøntområdene i gangavstand fra her jeg bor, og du, jeg kan gå dit på mine ben, bli omsluttet av trær, det er stort det for et gammelt menneske som har gått ut på dato ... , en dag blir kommunepolitikere også pensjonister og, sannsynligvis, da vil de også trenge disse grønne herlighetene.”

Ingeborg, 83 år

Kloppaskogen øst er av fagfolk karakterisert som "rik edelløvskog" og "svært viktig". 29.1 – J6

Øverlandselven/Fossveien.
Den tette skogen på fuktig mark er et biologisk viktig område. 29.2 – J6

RINGSTABEKK VEL

*De mest foretrukne egenskapene ved grøntområder
i urbane strøk er uformelle, fredelige steder med dyreliv.*

(Holm 1998, Danmark)

Tjersrudtjernet. Flerfold av vadefugler finnes her. 36.1 — N4

Stabekk Høgskole. Et vakkert grøntområde midt i tettbebyggelsen. 36.2 — M5

Ved Jarbanen. Skogområde ovenfor baneanlegget. Bratt trapp opp! 22.1 – 05

Ved Jar kirke. Stor estetisk verdi og snarvei året rundt. 22.2 – 05

NADDERUD OG VESTRE GRAV VEL

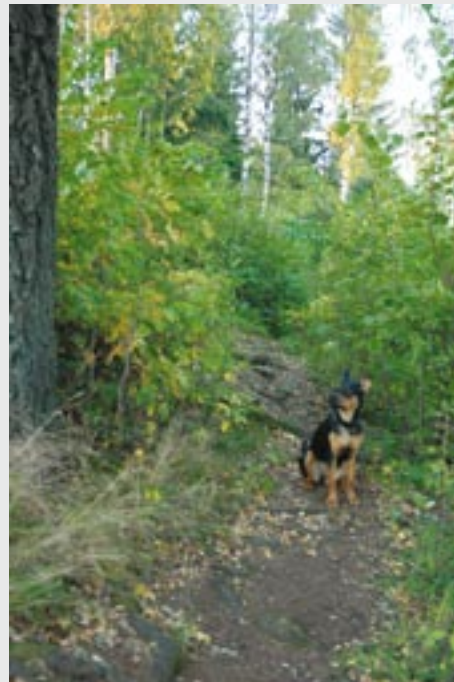
Eikelibakken. Hurra, snøen er kommet! Full fart på ski eller akebrett. 32.2 – M2

“Dalen” mellom Dyrefaret og Østliveien. Her lager barna nye eventyr for hver generasjon. 32.1 – M3

HOSLE VEL

Ved Østre Hoslejordet. Den gamle turveien slynger seg gjennom deler av området. Bare sekunder før bildet ble tatt, satt det her en spurvehauk. 19.1 – L3

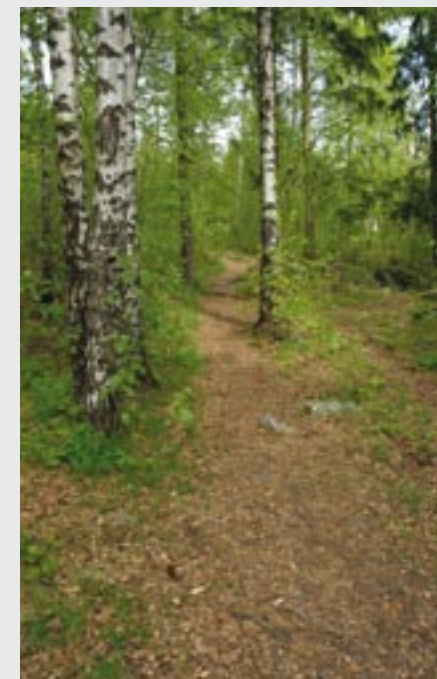
Vest for Bregnedraget. Et eldorado for barn og hundeluftere. 19.2 – L2

Sauejordet. Morelltre i blomst. 19.4 – L3

Ved Lønnåskollen. Mosegrodde stubber har mye å fortelle. 19.3 – M2

Løkka. Her går pilgrimsleden mellom Magnus Blikstads vei og Kalkbrennerveien. 19.5 – L3

HAGABRÅTEN VEL

Hagabråten. Besøkes flittig av lekelystne barn og voksne på tur, året rundt, bare 150 meter fra den trafikkerte Nadderudveien. 16.1 – N3

ØSTRE GRAV VEL

Nærmiljøet til boligen som arena for utendørsaktiviteter, er viktigst for personer med lav mobilitet, barn, eldre og dem med redusert førlighet.

(Thorén 1997)

Jarmyra. Et friområde for idrett, lek og rekreasjon. 47.1 – N4

ØSTERÅS VEL

Ved Østerås skole. Snarvei mellom Nadderudveien og skolen. 46.1 – N2

Eiksveien/Fururabben. Veronica i barnehageskogen. "Skogen er kjempestor!" 46.2 – N2

Ved Østerås kirke. Tenkepause i vårsolen. 46.3 – N2

Fra Østeråsen til Eiksveien. På vei til kirken. 46.4 – N2

Mellom Otto Ruges vei og Østeråsen. "Opp den kneika, så er vi hjemme". 46.5 – N2

Nordveien/Eiksveien. Trygg vei hjem fra skolen. 46.6 – M2

Østerås Gård. Grønn handlerute. 46.7 – N2

Ved Lønnås bo- og behandlingssenter. Ikke bil, bare ski. Et lite eventyr i hverdagen. 46.8 – M2

EIKSMARKA VEL

Nordjordet/Ruglandveien. Bare litt buskas i et gatekryss? Rikt på biologisk mangfold! 8.1 – 02

Snaret. Småjenter i trygge omgivelser med grønn avstand til bilvei. 8.2 – 01

Grinilunden. Kirken omkranses av et skogholt med prektige, gamle trær, bl.a. sårbare lindetrær. 8.3 – 01

Bråtastien. Rett ved Eiksmarka sentrum kan man forsvinne i en hundremeterskog. 8.5 – N1

Eiksmarka sentrum. Full fart nesten året rundt, for hundrevis av barn og unge. Hit kommer man uten bil. 8.4 – 01

VOLL VEL

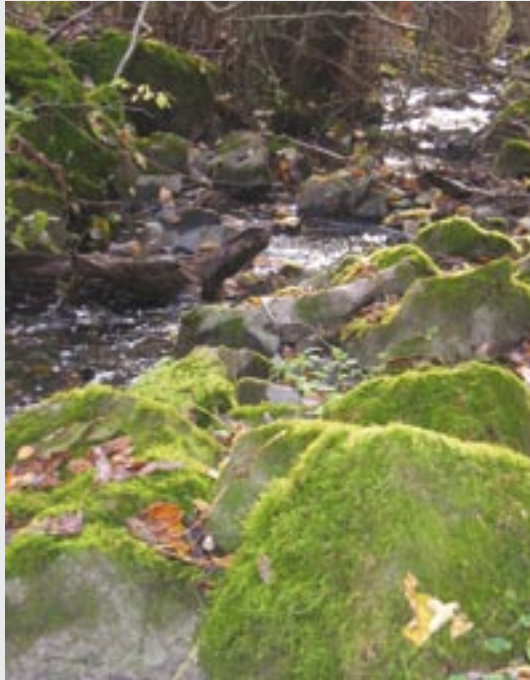
Havna/Almelien. Et fylldig og vakkert kastanjetre gir plassen særpreg. 45.5 – 03

Øvrevoll galoppbane. En praktfull dag i åpent landskap i Østre Bærum. 45.3 – N2

Voll terrasse. Barna trives med plen og lekeplass mellom boligene. 45.6 – P2

Eiksbekken. Bekken bringer liv. 45.4 – N2

*Varierte omgivelser utvikler
barns fantasi, konsentrasjon,
motoriske utvikling og fysiske
utholdenhet.*

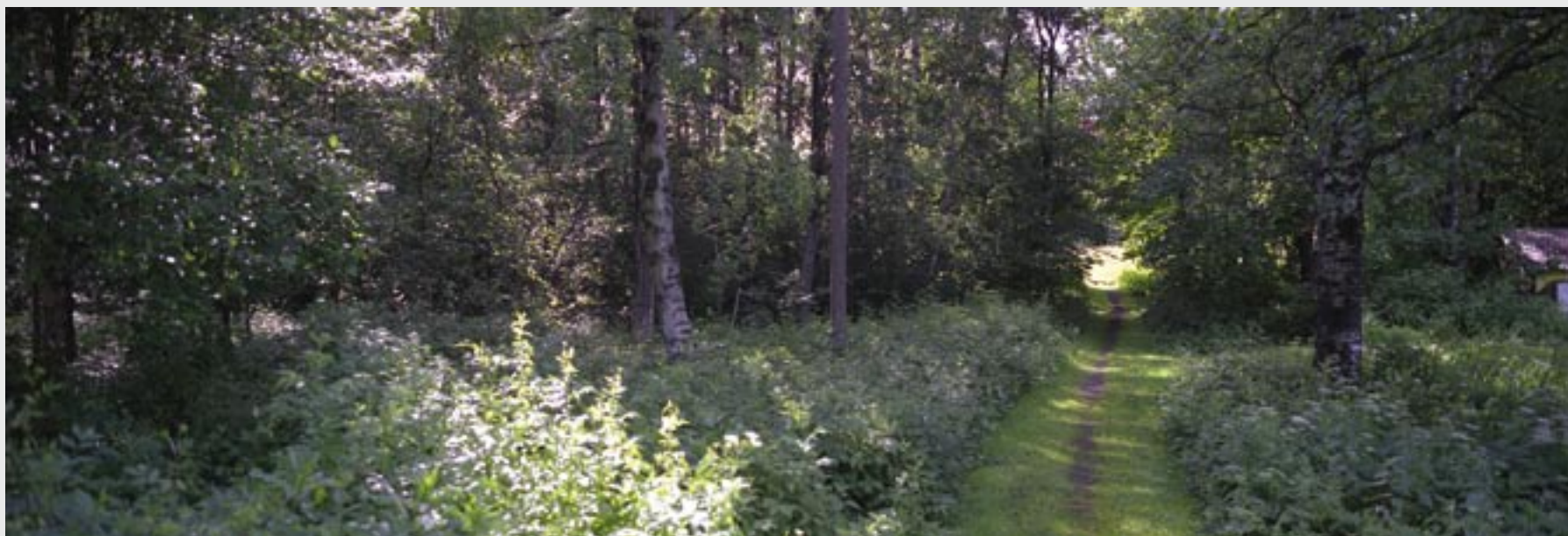

St. Halvards vei/Eilins vei. Et grønt hjørne gir luft og himmel. Grantreet viser seg i all sin prakt. 45.7 – 02

LYSAKER VEL

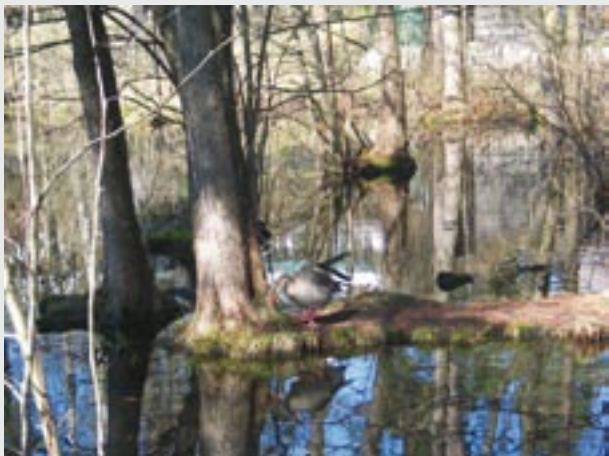

Brydeskogen. Leke, gå tur, ta en snarvei, lufte hunden, nyt utsikten. . . Vi er heldige som har Brydeskogen! 28.1 – 06

Tjernsmyr. På vei inn i naturvern-område. 28.2 – 06

SNARØEN VEL

Snarøytjernet alias Horsletjernet. En idyll. 40.1 — N10

Rolfstangen venter på sommeren. 40.4 — P8

Fürstskogen. Borte er hoppbakke og skog med blåveis. Bare en liten fotballplass står igjen. 40.6 — N10

Mortenskogen. Utsikt mot sjøfuglkolonien Sandholmen. 40.2 — N9

Fürst. Gangstien fra Snarøyveien fører ned til Fürst brygge. God stemning med fiskestang i aftensol. 40.7 — N10

Kolle ved Hundsund idrettsanlegg. Enslig kolle som nærmeste nabo til idrett og trafikk. Kan plantene tåle presset? 40.3. — O9

Halden brygge. Seilerentusiaster får utfolde seg. 40.5 — P9

VESTRE STABEKK VEL

Blåsen. Verdifull skogbevakst skråning. 44.2 – N6

Grevegården. Stor estetisk og kulturell verdi. 44.6 – M6

Storengveien/Gml. Ringeriksvei. Et fristed for fuglene nær trafikkert område. 44.3 – N6

Skogtunet. De små koser seg på lekeplassen i nærmiljøet. 44.4 – M6

Skallum. Storskarven i sitt rette element. Vil den tåle boligbyggingen i området? 44.5 – M6

Tap for all del ikke lysten til å gå.

Jeg går meg til det daglige velbefinnende hver dag, og fra enhver sykdom.

Jeg går meg til mine beste tanker, og jeg kjenner ikke en tanke så tung at jeg ikke kan gå fra den.

Når man slik fortsetter å gå, så går det nok.

Søren Kirkegaard 1813-1855

Maisen Pedersens vei/Gml. Drammensvei. Vakker Monet-stemning åpner seg mellom trærne i hagen ved veikrysset. 20.1 – K7

Høvikveien/Konsul Iversens vei. Denne vakre alléen leder til flotte kulturhistoriske bygninger. I hagen ligger en liten dam omkranset av gamle trær. 20.2 – K7

Peter Loranges vei/Terrasseveien. Et lite skogholt – en hel verden for nysgjerrige barnehagebarn, og god nabo for beboerne på Stabekk Bo- og behandlingssenter. 20.3 – M7

FAGERSTRAND VEL

Strandparken. En nydelig park som brukes flittig. 11.1 – M7

Ved Høviksvingen. Stor gresslette som verdsettes og brukes både sommer og vinter. 11.2 – L7

Plahteskogen. Et friområde som har fått besøk av en sjørøverskute! 11.4 – L8

Veritasskogen – vest. Tett inntil kyststien vokser furutrær med nakne røtter – en godt likt lekeplass, også kalt Sjørøverskuta. 21.1 – J9

Fjordveiskogen. En grønn oase inneklemt mellom boligblokker. 21.5 – K8

Veritasskogen – øst. Over 100 år gamle furutrær er typiske for Veritasskogen. 21.2 – K8

Høvik Verk skole – syd. Blomstereng om sommeren. 21.4 – K8

Båtstøjrde-skogen er en tørrskog på kalkgrunn, karakteristisk for indre Oslofjord. 21.3 – K8

SOLVIK OG OMEGN VEL

Henie Onstad kunstsenter. Kollen nordøst for kunstsenteret har flere kunstverk. 41.2 – J8

Sonja Henies vei/Veritasveien. Kulle der det vokser gamle furuer og flere sorter værmekrevende løvtrær. 41.1 – J8

Ved Solvikbukta. Rundt Høvikodden har kystien en av sine flotteste strekninger. 41.3 – J9

BLOMMENHOLM VEL

Sjøholmen. Sjøholmskogen har flott bjørkeskog blandet med gamle furutrær. 4.1 – I8

Kloppaskogen vest/Birkelundskogen. Rik edelløvskog/kalkskog. Dertil rikt dyre- og fugleliv. 4.6 – J7

Stasjonsparken. 100 år gamle kastanjetrær særpreger parken ved Blommenholm stasjon. 4.5 – J8

Engervannsvåtmarken. Gul frøstjerne trives godt på den fuktige engen. 4.4 – I7

Sverreskogen. Det meste av skogen er blitt fjernet for utvidelse av jernbanen, men noen trær står igjen. 4.3 – I8

Tomteskrenten. En lekeplass anlagt på dugnadsbasis. 4.2 – I8

Engervannet sydøst. Rikt biologisk mangfold som vi må ta vare på. En tursti her vil være svært skadelig for naturen. 4.7 – I8

Kilder

Naturkart over Lysakerelvas øvre del. Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, 2007.
Plan for kulturvern i Bærum 1990 med temakart. Bærum kommune, 5.2.1999.
Sørkedalsvassdraget og Sørkedalen. Trygve Christensen på eget forlag, 1997.
Landbruksplan for Bærum. Bærum kommune, 1999.
Kartlegging og verdisetting av naturtyper innenfor planområdet for kommunedelplan Sandvika, Bærum kommune. Siste Sjanse, rapport 2004-7.

Viltområder i Bærum. Siste Sjanse, notat 2001-4.

Naturfaglige registreringer og vurderinger i forbindelse med utbygging av nytt dobbeltspor Lysaker-Sandvika, Bærum Kommune. Siste Sjanse, rapport 2005-1.

Status for naturverdier på Fornebu og Snarøya 2006 med særskilte vurderinger av utbygging nord for Hundsund. Siste Sjanse, rapport 2006-8.

Egne Hjem på egen grunn. Øvre Stabekk Vel 1906–1981.

Kart på Bærum kommunes hjemmesider.

Utgiver:
Naturvernforbundet i Bærum
© Januar 2008
ISBN 978-82-995824-2-1